

Viktiga ord och begrepp

Här nedanför finns en översiktlig förklaring av ord och begrepp som kan vara bra att ha koll på gällande dataskydd.

Personuppgift

All information som rör en identifierad eller identifierbar levande fysisk person. Vanliga personuppgifter är till exempel en persons namn, adress och personnummer. Det kan också vara bilder, filmer eller ljudklipp där det går att identifiera någon person, fastighetsbeteckning, IP-adresser med mera. Uppgifter om företag och andra organisationer eller avlidna personer räknas normalt inte som personuppgifter.

Personuppgiftsbehandling

Behandling av personuppgifter är ett begrepp som är något missvisande. Med behandling i detta sammanhang så menas i princip allt som kan göras med personuppgifter. Det innefattar till exempel lagring, insamling, registrering, organisering, sammanställning och utplåning av personuppgifterna, med mycket mera. Viktigt att notera är att en behandling inte är beroende av att det görs på en dator, även manuell hantering – till exempel i pappersform – omfattas.

Personuppgiftsansvarig

En personuppgiftsansvarig är den organisation eller person som bestämmer syftet med personuppgiftsbehandlingen, alltså den som bestämmer hur behandlingen ska gå till och vilka uppgifter som ska behandlas. Det kan röra sig om bland annat aktiebolag, föreningar eller myndigheter. Det är normalt inte chefen eller en anställd hos den personuppgiftsansvarige som har ansvaret, utan organisationen som helhet. Personuppgiftsansvarig i vårt fall är Socialnämnden i Järfälla kommun, Vibblabyvägen 3, 177 64 Järfälla.

Personuppgiftsbiträde

I vissa fall kommer dina personuppgifter också behandlas av ett så kallat personuppgiftsbiträde. Detta är en fysisk eller juridisk person, myndighet institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för vår räkning. Det kan röra sig om till exempel ett företag som levererar IT-system åt oss som är nödvändiga för att utföra vår verksamhet. Ett personuppgiftsbiträde får bara behandla personuppgifter enligt

våra uttryckliga instruktioner, och omfattas också av kraven i dataskyddslagstiftningen.

Dataskyddsförordningen

Dataskyddsförordningen, eller GDPR (General Data Protection Regulation), började gälla 25 maj 2018. Denna lag gäller inom hela EU och har ersatt den nationella lagstiftningen (personuppgiftslagen, för svensk del). Den har som syfte att stärka den enskilda personens rättigheter och skärpa kraven för den som hanterar personuppgifter, bland annat genom införandet av höga böter om man bryter mot lagen.

Registrerad

Detta begrepp används för att beskriva den enskilde fysiska person vars personuppgifter behandlas.

Rättslig grund

För att vi ska få behandla dina personuppgifter krävs en så kallad rättslig (eller laglig) grund för detta. Med det menas att behandlingen måste kunna rymmas inom en av grunderna i artikel 6 i Dataskyddsförordningen.

Känsliga personuppgifter

Vissa typer av personuppgifter är enligt dataskyddslagstiftningen att beteckna som extra skyddsvärda och känsliga. Detta gäller följande kategorier av uppgifter:

- De som avslöjar etniskt ursprung.
- En persons politiska åsikter.
- Om personen är medlem i en fackförening.
- Uppgifter som behandlar genetiska eller biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person.
- Uppgifter om en persons hälsa.
- Uppgifter om en persons sexualliv eller sexuella läggning.

Det ställs högre krav på oss som personuppgiftsansvarig när vi behandlar sådana uppgifter. Bland annat är de rättsliga grunderna för behandlingen begränsade. För socialtjänsten del är behandlingen tillåten om den är nödvändig för att arbetsuppgifter inom socialtjänsten ska kunna utföras, detta enligt 7 § lag (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Hur Socialförvaltningen hanterar personuppgifter

I våra verksamheter förekommer det en stor mängd personuppgifter, ofta av känslig karaktär. Därför tycker vi att det är viktigt att du som är aktuell hos oss får veta hur vi hanterar dina personuppgifter.

De rättsliga grunder som är aktuella för Socialförvaltningen är främst sådan som är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller har ett samband med myndighetsutövning, rättslig förpliktelse, avtal samt samtycke. Här nedan finns information om hur vi genomför vår personuppgiftsbehandling.

Varför behandlar vi dina personuppgifter?

Inom vårt område så kan dina personuppgifter behandlas för ett antal olika ändamål. Bland annat för att handlägga ärenden där du förekommer, detta kan röra sig om allt från ärenden där minderåriga förekommer till sådant som riktar sig mot personer över 65. Det kan också vara nödvändigt att hantera dina uppgifter om du till exempel bor på ett stödboende eller är föremål för någon vårdinsats. I vissa fall kan dina uppgifter komma att användas för att utvärdera och utveckla vår verksamhet.

Syftet med all socialtjänst är att tillhandahålla stöd och omsorg till personer som är i behov av det. Vi kommer inte behandla sådana uppgifter om dig som inte är relevanta för det ändamål för just den insats du är mottagare av. Det är bara de personer som behöver dina uppgifter för att kunna utföra sina arbetsuppgifter som har tillgång till dem.

Hur får vi tillgång till dina uppgifter?

Vi får tillgång till dina uppgifter när du vänder dig till oss. Till exempel genom att fylla i en ansökningsblankett, genom telefonsamtal eller via e-post.

I vissa fall får vi tillgång till dina uppgifter från andra. Till exempel andra förvaltningar inom Järfälla kommun, andra kommuners socialtjänst eller anmälare så som skolor eller privatpersoner.

Hur länge sparas dina uppgifter?

Socialförvaltningen behandlar dina personuppgifter under den tid som krävs för att handlägga ditt ärende. När ditt ärende är slutbehandlat så kommer dina personuppgifter i vissa fall sparas i enlighet med arkivlagstiftning då handlingarna i vilka de förekommer räknas som allmän handling. Dessa gallras regelbundet i enlighet med tillämplig lagstiftning och förvaltningens dokumenthanteringsplan.

Kan dina uppgifter komma att delas med andra?

Dina uppgifter kan komma att delas med andra myndigheter. Till exempel Försäkringskassan, Skatteverket eller andra förvaltningar inom Järfälla kommun.

Dina uppgifter kan också komma att delas med personuppgiftsbiträden i form av till exempel företag som levererar de datasystem som är nödvändiga för vår verksamhet.

I vissa fall kan även privata utförare av kommunal verksamhet, så som företag som driver till exempel äldreboenden, gruppboenden eller HVB-hem få tillgång till dina personuppgifter. Dessa företag är då personuppgiftsansvariga för den behandling de genomför i sin verksamhet.

Dina rättigheter

I och med införandet av Dataskyddsförordningen har personer som får sina uppgifter behandlade fått ett starkare skydd, bland annat genom att deras rättigheter förstärkts. I den nya lagstiftningen finns det större möjligheter än tidigare för personer att på olika sätt begränsa, och i vissa fall även hindra, den personuppgiftsansvarige från att behandla uppgifter gällande personen i fråga.

Du har alltid en rätt att begära att utöva någon av dina rättigheter. Det är dock viktigt att veta att en del av dem inte är absoluta, utan att det är så att vissa krav måste uppnås för att den personuppgiftsansvariga måste rätta sig efter den registrerades begäran. Inom socialtjänsten är det också ibland så att en registrerad person inte har rätt att motsätta sig behandling av dennes personuppgifter, detta enligt 6 § lag (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Har du synpunkter på hur Socialförvaltningen hanterar dina personuppgifter kan du kontakta Järfälla kommuns dataskyddsombud, Sigrid Arnamo. Epost: data-skydd@jarfalla.se, tel: 08-580 285 00, postadress: Järfälla kommun, 177 80 Järfälla.

Samtycke

Grundar sig behandlingen av personuppgifter på ditt samtycke har du *alltid* rätt att återkalla detta. Det gör du genom att skicka e-post till dataskydd@jarfalla.se. Om du tar tillbaka ditt samtycke är det inte tillåtet för oss att behandla dina personuppgifter efter den tidpunkten. Det påverkar dock inte lagligheten av behandlingen som utförts innan återkallandet.

Tillgång och rättelse

Med tillgång menas att du har rätt att få information om att vi behandlar dina personuppgifter och för vilket ändamål om du begär det. Detta gör du genom Järfälla kommuns e-tjänst registerutdrag, <https://e-tjanster.jarfalla.se/oversikt/overview/134>.

Du har även rätt att utan onödigt dröjsmål få felaktiga personuppgifter som rör dig rättade.

Radering

Under vissa omständigheter har du rätt att få de personuppgifter vi behandlar om dig raderade. Detta är inte en ovillkorlig rätt utan har främst att göra med när det inte längre finns någon rättslig grund för behandlingen. Till exempel om du återkallat ditt samtycke eller att personuppgifterna på annat sätt behandlats felaktigt av oss. Det är dock viktigt att komma ihåg att Socialförvaltningen är en offentlig myndighet och att möjligheten att få personuppgifter raderade är begränsade, bland annat på grund av offentlighetsprincipen.

Invända

Om vi grundar behandlingen av dig på den rättsliga grunden myndighetsutövning eller uppgift av allmänt intresse har du rätt att invända mot den. Då är vi tvungna att visa att vi har berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än dina intressen, rättigheter och friheter i det specifika fallet.

Övriga rättigheter

Enligt Dataskyddsförordningen har du också rätt att begära begränsning av dina uppgifter samt få ut dem i en strukturerad form från den personuppgiftsansvariga eller överförda från en personuppgiftsansvarig till en annan, så kallad dataportabilitet. Du har även en rätt att invända mot automatiserat beslutsfattande.

Rätt att klaga

Tillsynsmyndigheten för frågor som rör dataskydd och personlig integritet i Sverige är Datainspektionen. Anser du att Socialförvaltningen i Järfälla kommun har behandlat dina uppgifter felaktigt eller olagligt har du alltid rätt att vända dig till Datainspektionen och klaga. Detta gör du enklast genom att besöka deras hemsida: <https://www.datainspektionen.se/vagledningar/for-dig-som-privatperson/klagomal-och-tips/>

Mer information

Är du intresserad av att veta mer om dina rättigheter finns mer information här: <https://www.datainspektionen.se/lagar--regler/dataskyddsförordningen/de-registrerades-rattigheter/>

Offentlighetsprincipen

Eftersom Socialförvaltningen är en myndighet gäller den så kallade offentlighetsprincipen. Detta innebär att det är möjligt att begära ut allmänna handlingar från oss. Sådana handlingar är de som, enligt Tryckfrihetsförordningen, blivit upprättade eller har inkommit till myndigheten, exempel på detta är bland annat brev, protokoll och beslut. Syftet med detta är att ge allmänheten insyn i hur myndigheter och andra offentliga organ arbetar. Allmänna handlingar kan innehålla personuppgifter. När en handling begärs ut görs en sekretessprövning. Detta innebär att viss information kan komma att undantas från utlämningskyldigheten. Detta till exempel om

den bedöms kränka någons integritet. Det måste alltid finnas lagstöd för att vi ska ha rätt att belägga handlingar med sekretess.

Mer information om allmänna handlingar och offentlighetsprincipen finns här:

<https://www.jarfalla.se/kommun-och-politik/insyn-och-rattssakerhet/allman-handling-och-offentlighetsprincipen.html>

Tillämpliga lagar

Personuppgiftsbehandlingen inom Socialförvaltningen regleras av ett flertal olika lagar, nedan har vi listat de vanligaste.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=SV>

Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2018218-med-kompletterande-bestammelser_sfs-2018-218

Lag (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2001454-om-behandling-av-personuppgifter_sfs-2001-454

Förordning (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2001637-om-behandling-av_sfs-2001-637

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/offentlighets--och-sekretesslag-2009400_sfs-2009-400

Socialtjänstlag (2001:453) http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453

Arkivlag (1990:782) https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arkivlag-1990782_sfs-1990-782

Mer information

Om du är intresserad av att veta mer om dataskydd finns mer information på Datainspektionens hemsida, <https://www.datainspektionen.se>.